

De la paritat representativa a la del poder real: el repte feminista del nou Govern

Tant l'executiu com el Parlament afronten l'assignatura pendent de garantir un equilibri entre dones i homes en els òrgans de decisió

Pere Aragonès i Meritxell Budó, encapçalant el Govern | Jordi Bedmar / Govern

No es tracta només de ser-hi, sinó de conquerir amb normalitat la presa de decisions. Passar de la paritat representativa a la paritat del poder real és un dels reptes de la nova legislatura tant al Govern com al Parlament. Els dos aspirants a la presidència, Pere Aragonès i Salvador Illa, han promès treballar per forjar un executiu on les dones tinguin tant de pes com els homes. Però també caldrà veure què passa a la cambra catalana, on per primera vegada un 48% dels 135 electes seran diputades, un percentatge que creix en més de quatre punts respecte de la legislatura anterior.

Pel que fa al Govern, Aragonès, que en aquests moments és qui té més possibilitats aritmètiques per poder presidir la Generalitat, ha promès un Govern amb tants consellers com conselleres, un equilibri que, en una entrevista a **NacióDigital** (<https://www.naciodigital.cat/noticia/215738/pere-aragones-crec-es-exigible-suport-junts-investigadora>), va garantir que s'estendria a secretaries i direccions generals. En el Govern sortint, la proporció és de vuit consellers i cinc conselleres, tot i que de partida, abans de la remodelació del passat setembre i de la inhabilitació de Quim Torra la balança era de vuit representants homes, comptant el president, i sis conselleres.

A més d'equilibrar la representació, ERC ha situat com a condició *sine qua non* del nou Govern que hi hagi una consellera de Feminismes i Igualtat (<https://www.naciodigital.cat/noticia/214994/erc-creara-conselleria-igualtat-feminismes-si-governa-generalitat>) amb capacitat d'incidir en tota l'acció política de l'executiu i amb prou dotació pressupostària perquè, més enllà de considerar-se transversals, la feminització impregni tota l'obra governamental. De fet, Aragonès situa el feminisme com un dels eixos que vertebraran la reconstrucció d'esquerres que abanderarà. Al final de la legislatura, el passat mes de desembre, el Parlament va aprovar la reforma de la llei contra les violències masclistes i la d'igualtat de tracte (<https://www.naciodigital.cat/noticia/215022/leis-pels-drets-lgtbi-dones-aprovades-ultima-hora-pendents-nou-govern>) i no discriminació, el desplegament de les quals queda ara en mans del nou Govern que es configurarà.

[noticia]215022[/noticia]

Durant la campanya, l'aspirant republicà a presidir la Generalitat va apuntar també a la necessitat d'impulsar la presència de dones a la conselleria d'Interior, vinculat també a un canvi en el model de seguretat i una major feminització del cos, on predominen clarament els homes tant pel que fa als agents com als comandaments policials.

La mesa i les comissions, en funció dels pactes

En el cas del Parlament, el gener de l'any passat tots els grups van donar suport al Pla d'Igualtat de la cambra, que a hores d'ara no és d'obligat compliment perquè no s'ha fet una modificació del reglament que així ho estableixi. Que a la mesa del Parlament i de les comissions hi hagi paritat queda a expenses d'un acord entre els grups del qual serà exclòs Vox. De fet, totes les formacions menys el PP, Ciutadans i Vox, s'han reunit per forjar un front que barri el pas a la representació dels 11 diputats (<https://www.naciodigital.cat/noticia/216778/tots-partits-menys-pp-cs-negocien-cordo-sanitari-vox>) de l'extrema dreta.

En el Parlament sortint, dels set components de la mesa només dues són dones i caldrà veure si aquest dèficit es reverteix el pròxim divendres. De moment, tant la presidència com la composició de la mesa està en l'aire i a mercè de si es tanca un acord entre els partits. A més, en la passada legislatura el 66,7% de les presidències de comissions han recaigut en homes i a la Diputació Permanent, l'òrgan vigent mentre no s'ha constituït la nova cambra, la presència de dones és només del 26%. Aquesta gran diferència s'acaba traduint en una desigualtat salarial en el còmput global de la cambra (una bretxa del 7,25% a favor dels homes) (<https://www.naciodigital.cat/noticia/194322/diputats-parlament-cobren-mes-diputades>), ja que els diputats que assumeixen aquests càrrecs reben una retribució addicional.

[noticia]194322[/noticia]

A més, aquest mandat ha finalitzat amb només una dona presidint el seu grup parlamentari: Jéssica Albiach, dels comuns. Abans també hi havia Lorena Roldán, que va substituir Inés Arrimadas al capdavant de Ciutadans fins que Carlos Carrizosa va acabar fent-se amb el comandament del grup. El nou Parlament es configurarà a partir d'unes eleccions on hi ha hagut dos grups encapçalats per dones que han obtingut representació: els comuns, amb Albiach al capdavant, i la CUP amb Dolors Sabater. En el cas de Junts, Carles Puigdemont encapçala la llista, tot i que Laura Borràs és considerada la candidata "efectiva".

El Pla d'Igualtat recull fins a 84 mesures per intentar combatre les desigualtats de gènere i la previsió és que aquest es desplegui durant quatre anys. Durant el primer any es preveu que les llistes siguin cremallera -objectiu majoritàriament complert- i garantir la paritat en els òrgans de decisió de la cambra, un dels primers reptes que hauran d'intentar assolir a partir del pròxim divendres. La diagnosi prèvia de situació que va fer aquest pla detecta també un nivell "força baix" de representació de la diversitat de grups socials, com els joves, persones LGTBI, amb diversitat funcional o d'òrgens diversos. També detecta que no s'ha consolidat la paritat en els òrgans de direcció de la majoria de partits i que el lideratge recau majoritàriament en homes.

Només un debat monogràfic sobre igualtat en 40 anys

També, una altra dada significativa: dels 51 debats generals monogràfics en el ple que s'han celebrat des de l'any 1980, no n'hi havia hagut cap de dedicat a la igualtat de gènere i a la diversitat fins a finals del 2019. L'1 de juliol d'aquell anys es va celebrar un ple específic (<https://www.naciodigital.cat/noticia/183188/dones-alcen-veu-al-parlament-impulsar-agenda-feminista>) d'alt valor significatiu però simbòlic amb la participació íntegra de les diputades de tots els grups i representants d'entitats. Un dels mandats que es va derivar va ser la celebració del primer debat monogràfic sobre la matèria.

La mateixa setmana que arrenca amb el 8-M acabarà amb el tret de sortida d'un nou mandat on la paritat real continua sent una gran assignatura pendent de les institucions, encarregades de ser un mirall per a la societat. D'entrada, els diputats han hagut de signar una declaració de tolerància zero davant la discriminació i l'assetjament en el moment de recollir l'acta i hauran d'assistir a una formació de prevenció de violència masclista i LGTBI-fòbica. Vox ja s'ha negat a signar-ho. Si treballar per la igualtat al Govern i al Parlament ja era entès per la majoria de partits com una obligació, ara, amb l'extrema dreta a l'hemicicle, esdevé una urgència per fer-la realitat.